

	สมใจ โพธิ์เขียว 2550: การศึกษาวิเคราะห์โคลงต้นเรื่องปฏิสังขรณ์วัดพระเชตุพน พระนิพนธ์สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ปริญาญศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วรรณคดีไทย) สาขาวรรณคดีไทย ภาควิชาวรรณคดี ปรธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสาวณิต วิงวอน, อ.ด. 225 หน้า
	วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาโคลงต้นเรื่องปฏิสังขรณ์วัดพระเชตุพน พระนิพนธ์ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ในฐานะที่เป็นวรรณคดีของพระเกียรติ เป็น บันฑิกทางประวัติศาสตร์ และเป็นบันฑิกทัศนศิลป์ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 บท ว่าด้วย การศึกษาประวัติวัดพระเชตุพนและการบูรณะปฏิสังขรณ์ การศึกษาองค์ประกอบของโคลงต้น เรื่องปฏิสังขรณ์วัดพระเชตุพนด้านวรรณศิลป์ และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโคลงต้น เรื่องนี้กับทัศนศิลป์ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เป็นพระอารามหลวงสำคัญแห่งหนึ่งของกรุง รัตนโกสินทร์ เดิมเป็นวัดราษฎร์ชื่อวัดโพธาราม สร้างมาตั้งแต่ปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา ได้รับการสถาปนาเป็นพระอารามหลวงในสมัยธนบุรี ในสมัยรัตนโกสินทร์วัดพระเชตุพนฯ ได้รับการบูรณะปฏิสังขรณ์ครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (ครองราชย์ปี พ.ศ. 2325 - 2352) และมีการปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (ครองราชย์ปี พ.ศ. 2367 - 2394) สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ขณะดำรงพระยศเป็นกรมหมื่นนุชิตชิโนรสและทรงเป็นอธิบดีสงฆ์วัดพระเชตุพนฯ ได้ทรงพระนิพนธ์โคลงต้นเรื่องปฏิสังขรณ์วัดพระเชตุพนขึ้น โคลงเรื่องนี้นอกจากเป็นวรรณคดี แล้ว ยังเป็นบันฑิกการต่าง ๆ ในการปฏิสังขรณ์อย่างละเอียด ซึ่งหลายรายการไม่ปรากฏในหลักฐานอื่น จากการศึกษาพบว่าโคลงต้นเรื่องปฏิสังขรณ์วัดพระเชตุพนเป็นวรรณคดีที่มีคุณค่าหลายด้าน ได้แก่ คุณค่าด้านวรรณคดี มีการใช้ภาษาไพเราะ งดงาม เพียบพร้อมด้วยคุณค่าทางวรรณศิลป์ มีการวางโครงเรื่องดีสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การขอพระเกียรติ นอกจากนี้ยังมีคุณค่าในฐานะเป็นบันฑิกทางประวัติศาสตร์ และคุณค่าในฐานะเป็นบันฑิกทัศนศิลป์อีกด้วย